

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

CLEVELAND, OHIO, MONDAY MORNING, JANUARY 30, 1939

LETO XLII. — VOL. XLII.

Ali bo Amerika priznala generala Franca?

Washington, 28. januarja. Predsednik Roosevelt je do bil včeraj pismo, v katerem se mu svetuje, da Amerika prizna nacionalistično vladno generala Franca v Španiji. Pismo je bilo poslano po American Union for Nationalist Spain. Med drugimi, ki so pismo podpisali, so sledeči poznani Amerikanci: Irwin Laughlin in Ogden Hammond, bivša ameriška poslanika v Španiji, Alfred Smith, bivši guverner države New York, Robert Gannon, predsednik Fordham univerze, W. H. McCarthy, poštni mojster v San Franciscu, Most Rev. Kelly, katoliški škof za Oklahomo in Ellery Sedgewick, urednik Atlantic Monthly. V pismu na predsednika se poudarja, da nacionalisti zastopajo pravo družbo španskega naroda namram mednarodnemu komunizmu, za katere se bore lojalisti.

Hitler namerava napasti Roosevelta

Washington, 28. januarja. V ponedeljek zvečer 30. januarja bo govoril Hitler pomemben politični govor, ki bo v diplomatskih krogih se govori, da bo Hitler ob tej priložnosti napadel predsednika Roosevelta. Obenem napad veljal senatorju Pittmanu, ki je načelnik senatnega odbora za tujezemske zadeve. Hitler se je zadnje dneve izjavljal, da sovražnika ni treba strahovati, ker Amerika ga lahko prihrani od lakote. Hitler namerava z vso silo udariti po ameriški politiki. Obenem s Hitlerjem bo govoril tudi italijanski minister za zunanje zadeve.

Novi državljani

Na zvezni sodnji v Clevelandu 25. januarja dobili sledeči namerjeni ameriško državljanstvo: Margaret Šifrin, Jos. Blažnik, Helen Prišćak, Nick Machuta, Anton Gergat, Mary Machuta, Kristina Kadić, Ana Machuta, Ana Hartman, Chas. Machuta, Anton Novak, Frank Zadravski, Ivan Munjiza, Ana Kovach, Ivan Novak, Elizabeth Penko. Med novimi ameriškim državljanji prav iskrene čestitke!

Zdravniška predavanja

Imeli v Clevelandu večer predavanja v zdravniških predavanjih, na katero opozarjamo zlasti mladinu. Vsa predavanja se bodo odvijala v Allen Memorial Medical School, 610 Euclid Ave. Vstop k predavanjem je zastoj. 12. februarja bo govoril dr. Howard Dittmer, predmet: "Kako se pripraviti na življenje." 26. februarja bo govoril dr. Neil McDermott, predmet: "Upravljanje zakonskega življenja." 12. marca se vrši predavanje dr. C. W. Wyckoffa, predmet: "moderno otroku."

Benderjev urad piketiran

Urad kongresmana George Bendorja, ki se nahaja v Wilkes Square, je bil te dni piketiran po vsej brezpogovornosti. Voditelji piketiranja, da so povzročili prenos glasoval proti relifni podpori v oni svoti, kot jo je zahteval predsednik Roosevelt.

Prebivalstvo v Barceloni je po dolgih mesecih prvič dobilo dovolj hrane. Ljudje se radujejo nad zmago generala Franca

Barcelona, 29. januarja. Dasi se nahajajo čete generala Franca že skoro tri dni v Barceloni, pa prebivalstvo ogromnega mesta še vedno slavi zmago in se veseli, ker je prišel konec strahovitega trpljenja. Gen. Franco je pripeljal s seboj stotine izurjenih žensk, ki so na javnih ulicah postavile šotore z začasnimi pečmi, kjer se kuha hrana za dosedaj stradalajoče prebivalstvo. Mnogi že mesece niso imeli drugega kot dnevno kos kruha. V mestu Barceloni se nahaja še vedno 1,500,000 prebivalcev. Skoro vsi so napol sestradani. Po glavnih ulicah se ljudje gibljejo veselih obrazov in pozdravljajo vojske generala Franca. Zdi se, kot da se čutijo ljudje, da so se oteli smrti. Stare ženske klečijo po ulicah, kjer se pojavijo vojske generala Franca. Mimoidočno poljubujejo roke in solze veselja se razlijejo po obrazu. Vojski se nahajajo večinoma pri trkih, polnih kruha. Katalonska dekleta se družijo s Francovimi vojaki in ponosno korakajo po sicer deloma porušeni ulicah mesta Barcelona. Ameriški časnikarji, ki se nahajajo v mestu, so slišali ljudi na ulicah, ki so kričali, da so hvaležni, ker zopet pripadajo Španci. Zgodovina skoro ne pomeni, da bi bil kak zmagovalec tako prisrčno in slavnostno sprejet, kot je bil general Franco v Barceloni. Stari častniki so se komaj vzdrževali solz, ko so opazovali veselje prebivalstva. Nacionalisti so pripeljali v mesto 100,000 ton kruha, 1,000 ton riža, 20,000 ton mesa, 60,000 galonov mleka in drugih življenjskih potrebščin. Življenje v Barceloni je že skoro normalno. Prvo povelje, ki ga je dal gen. Franco je bilo, da se odprejo ječe. Tisoče političnih jetnikov, nasprotnikov komunistov in anarhistov, se je nahajalo v njih. Vsi so bili izpušeni na svobodo.

Nova in tesnejša vojaška zveza med Francijo in Anglijo. Težka kriza preti Evropi

London, 28. januarja. Med francosko in angleško vlado je prišlo včeraj do tesnejših političnih in vojaških zvez v namenu, da sta obe državi pripravljene za vsak korak, ki ga nameravajo narediti v Berlinu in Rimu. Angleška vlada je imenovala direktorja mobilizacije, ki ima pravico sklicati bojne sile na suhem, na morju in v zraku, ako je potrebno. Kakšne nadaljnje pravice je dobil ta direktor, je ostala vojaška tajnost. Francoski parlament je ob istem času dobil predlog, da se dovoli vladi, da pokliče nadaljnje rezerviste v službovanje in da se raztegne vojaška doba službovanja od dveh let na tri leta. Angleške radio postaje so včeraj apelirale na Hitlerja, da miruje, da prežene strah pred vojno in zagotovi mir med narodi. Apel so poslali potom radia najbolj odlični angleški državnik in sicer v nemškem jeziku. Značilen je bil govor ministra za notranje zadeve, ki je dejal: Anglija ni samo nepremagljiva radi obilice orožja, ki ga ima na razpolago, pač pa tudi radi ogromnih financ. Anglija ne bo nikdar premagana, naj se zgodi kar hoče.

Star pionir umrl

V nedeljo jutraj je preminul John Intihar v visoki in častiljivi starosti 93 let. Stanoval je pri svoji hčeri na 15004 Saranac Rd. Tu zapušča štiri sinove Johna, Franka, Matijo in Antona ter dve hčeri, Terezijo Pirman in Margareto Rožanc ter več drugih sorodnikov. Hčerka Frances je zgorela v Collinwood šoli leta 1908. Pokojni je bil rojen v vasi Starovo, fara Sv. Trojica na Notranjskem. V Ameriki je živel nad 45 let in je bil eden prvih slovenskih naseljencev v Clevelandu. Pogreb ranjkega se vrši v sredo jutraj ob 8:15 iz Jos. žele in Sinovi pogrebnega zavoda na 452 E. 152nd St. v cerkev Marije Vnebovzete ob 9. uri in na sv. Pavla pokopališče. Bodi ranjkemu ohranjen častni spomin. Preostali družini naše globoko sožalje!

Kar dve ohceti

V nedeljo 5. februarja bosta v Newburgu kar dve ohceti. Svatje imajo vstop samo proti vstopnicam, katere lahko dobite na svoj dom, ako pokličete Diamond 3474. Ker bo velik drenj, si preskrbite vstopnice pravočasno, če ne boste voglarili.

Še en grob

Preminula je Ana Šemrich, 9520 Heath Ave. Pogreb ima v oskrbi Louis L. Ferfolia. Natančneje jutri.

Prometne nesreče

Policijski oddelek v Clevelandu nam sporoča, da je bilo tekom leta 1938 v Clevelandu ubitih od avtomobilov 127 oseb. Med temi je bilo 96 pešcev in 57 oseb, ki so bile nad 50 let stare. Oseba v starosti 50 let, je bila rojena okoli 1889, in se je nahajala leta 1896 v šoli, in tedaj smo imeli v Zed. državah samo štiri avtomobile, en Ford, en Haynes, en Durea in en Bentz. Danes je v Ameriki registriran en avtomobil za vsake 5 ljudi. Amerika šteje 130 milijonov prebivalcev. Ljudje, stari danes nad 50 let, niso v šoli tedaj dobivali pouka, kako se morajo paziti na cestah. Ni čuda, da jih toliko postane žrtev avtomobilov. Mnogo prometnih nesreč zakrivajo pešci, ker križajo ceste na mestih, ki so nevarna, ki ne pazijo na prometne signale. Pazite torej vedno in dosledno, pomagajte, da se ohrani človeško življenje. Policijski oddelek je vsak čas pripravljen podati vsaki skupini varnostni program, da se o njem razpravlja na shodnih in sestankih. Pokličite policijski oddelek, line No. 88. — A. Foley, poročnik prometnega sodnika.

Ameriški državljani v potresni zoni v Čile

Santiago, Čile, 28. januarja. Ameriško poslanstvo v tem mestu se trudi, da dožene, kaj se je zgodilo z 68 ameriškim državljanji, ki so živeli v južnem delu republike Čile, kjer je potres te dni ubil 15,000 ljudi. Poslanstvo došlo o ameriških državljanjih ni dobilo še nobenega glasu. Edino poročilo, ki je prišlo, je neko radio naznanilo, da sta med ubitimi dva Amerikanca. Vlada še vedno ne more dognati koliko ljudi je bilo ubitih v potresu. Nekateri pravijo, da znaša število 30,000.

Pokojni Frank Vičič

Pokojni Frank Vičič je bil doma iz Cerknice pri Rakeku. V Ameriki se je nahajal 35 let. Zadnjih 7 let ni delal nikjer. Bolehal je nad leto dni in radi tega zgubil tudi družina. Soproga Jennie, rojena Košir, je doma iz vasi Smreče nad Vrhniko. Družina je stanovala več let na E. 61. cesti, zadnjih 13 let pa na 18604 Chicasaw Ave. Poleg soproge zapušča ranjki tudi tri sinove, Franka, Josipa in Antona. Slednji je pri ameriški armadi v Virginiji kot desetenik. Zapušča tudi hčer Emilijo. Pogreb ranjkega se vrši iz kapele A. Grdina in Sinovi v torek ob 9. uri zjutraj v cerkev Lady of Perpetual Help na Nottingham Rd. in na Calvary pokopališče. Preostali družini naše globoko sožalje! Bodi ranjkemu mirna ameriška zemlja!

Poroka

V cerkvi Marije Vnebovzete na Holmes Ave. se poroči v soboto 4. februarja Mary Rozman, hčerka Mr. in Mrs. John in A. Rozman, 930 Evangeline Rd., z Mr. John Reber, 10800 Navarre Ct. Obilo blagoslova in sreče!

Zadušnica

V torek se bo brala ob 8. uri zjutraj sv. maša v spomin prve obletnice smrti pokojne Mary Klemenčič. Sv. maša bo darovana v cerkvi Marije Vnebovzete na Holmes Ave. Prijatelji ranjke so prijazno vabljeni.

Priznanje španije

Iz Prage se poroča, da je vlada češkoslovaške republike priznala vlado gen. Franca v Španiji in odtegnila priznanje lojalistom.

Španski lojalisti so imeli 200,000 tujezemskih vojakov v svojih vrstah na raznih frontah

Esopus, N. Y., 28. januarja. Španski lojalisti, ki so vedno trdili, da so v njih vrstah sami Španci, so imeli, oziroma imajo še vedno kakih 200,000 tujezemcev na fronti, pritepenih iz vseh delov sveta, zlasti pa socialisti, komunisti in anarhisti. Skoro 80,000 teh zapeljanih siromakov je doslej padlo na bojnem polju, ker so imeli lojalistični poveljniki navado pošiljati tujezemce vedno v prve vrste. Tako poroča pismo, ki je dospelo od redemptoristov naravnost iz Španije. "Prav gotovo ste slišali ali čitali," pravi pismo, "da španski lojalisti zatrjujejo, da se borijo za neodvisnost in svobodo Španije, da ne bi padla tujcem v roke. Dnevno tisočkrat naznanjajo, da se borijo za republiko z 'republikansko armado.' V resnici je pa ta 'republikanska armada' lojalistov mešanica pritepenih iz celega sveta, ki je požigala in ropala po španskih cerkvah in samostanih. Koliko je v resnici tujezemcev v armadi lojalistov?"

Zanimive vesti iz življenja ameriških Slovencev po številnih naših naselbinah

Te dni so pri organizaciji J. P. Z. Sloga, ki posluje v Milwaukee in v državi Wisconsin, ob priložnosti novega odbora, odkrili, da je prejšnji tajnik organizacije zakrivil velike nerednosti v gl. uradu. Nastala je preiskava, ki je dognala, da je bivši tajnik poneveril \$6,172.92. Vest je v naselbini povzročila veliko razburjenje, vendar kot poroča "Obzor" ljudje več govorijo kot je utemeljeno. Nastala 'bo še obširna preiskava tekom katere bodo vse knjige pregledane za 15 let nazaj. Gl. tajnik je sicer izjavil, da je pripravljen škodo poravnati s tem, da izroči vso svojo imovino organizaciji, toda ker ima gl. tajnik krivo svoje posestvo z \$5,000 dolga, se dvomi, da bi njegovo ostalo premoženje krilo celotno škodo. Njegova varščina je znašala samo \$2,000.00. Na vprašanje nadzornikov, kam je gl. tajnik dal denar, je odgovoril, da tega sam ne ve, kakor tudi natančne svote ne, katero je porabil.

Pri zadnjih volitvah v Jugoslaviji je bil za poslanca v državno zbornico izvoljen Josip Tratnik, župnik v Rajhenbergu, in ki je brat poznane Slovenca v Milwaukee, g. Antona Tratnika. V Kansas City, Kans., je preminul Frank Bratkovič, star 56 let in rojen v Vrhoplju pri St. Jerneju na Dolenjskem. V Ameriki je bil 38 let. Zapušča ženo, dva sinova in dve hčeri. Oba sinova se nahajata pri ameriški mornarici. Jetiki je podlegel v Windham, Mont., rojak Jos. Bartol, star 59 let in doma iz Loškega potoka. V Ameriki je živel 40 let in zapušča tu brata in dve sestri. V Rentonu, Wash., je umrl rojak Matija Strnad, star 68 let in rojen v Novi Štifi na Štajerskem. Zapušča ženo. V Oak Creek, Colo., je umrl star pionir, rojak Jakob Zvab. Dosegel je starost 90 let. Rojen je bil leta 1849 v Vojni vasi pri Črnomlju v Beli krajini in je prišel v Ameriko pred 50. leti. Nekje v Ameriki ima sina, pa ni vedel za njegov naslov. Do zadnjega je bil ranjki pri dobrem zdravju.

Hčerka umrla

V nedeljo zjutraj je preminula šele en mesec in 7 dni stara hčerka Bernice Yartz. Družina Margaret in Joseph Yartz stanuje na 7009 Hecker Ave. Poleg žalujočih staršev zapušča tudi štiri brate in pet sester. Pogreb hčerke se vrši iz hiše žalosti v sredo ob 2. uri popoldne v cerkev sv. Vida pod vodstvom A. Grdina in Sinovi. Prizadeti družini naše globoko sožalje!

Vloge v bankah

Tekom leta 1938 so se vloge v 473 bankah v državi Ohio dvignile za \$51,500,000. Banke so posodile tekom leta \$752,000,000 na razne vrednosti.

Hitlerjev govor

Kdor ima dobra ušesa, bo danes popoldne ob 2. uri lahko slišal govor Hitlerja v Berlinu. V Clevelandu oddaja njegov govor WHK radio postaja.

Proti tujezemcem

Iz Washingtona se poroča, da je nastal v senatni zbornici kongresa sporazum, ki pravi, da se tujezemcem ne sme dajati relifna podpora.

Napadene ženske

V nedeljo zvečer so bile zopet napadene tri mlade ženske na ulicah v Clevelandu. Napadalcu so vsem odesli denarnice.

Podkupljivi sodnik

Iz New Yorka se poroča, da je bil tam znani zvezni sodnik Manton obtožen, da je dobil \$500,000, da je razsojeval v prid korporacijam.

Nov grob

Danes zjutraj je nagloma preminul dobro poznani August Markoli, 10810 Parkhurst Ave. Pogreb bo vodil Louis L. Ferfolia. Podrobnosti jutri.

Smrtna kosa

Umrl je Fred Rus, po domače Lovrinov. Družina stanuje na 9522 Reno Ave. Pogreb bo vodil Louis L. Ferfolia. Podrobnosti poročamo jutri.

Francija kupuje zrakoplove v Ameriki

Washington, 28. januarja. Med senatorji je nastala prava rabuka včeraj, ko se je dognalo, da je predsednik Roosevelt dovolil, da Francija kupuje najnovejša vojaška zrakoplove v Ameriki. Baje je Francija naročila 200 teh zrakoplovov, ki morajo biti gotovi v dveh mesecih. Mnogi senatorji so mnenja, da Roosevelt ne bi smel dovoliti prodaje, ker se smatra najnovejša ameriške bojne zrakoplove za nekako vojaško tajnost. Toda predsednika je pregovoril ameriški poslanik v Parizu, ki je nujno prošil Roosevelt, da naredi izjemo za Francoze in dovoli prodajo. Mnogo senatorjev je izjavilo, da bo radi tega zahtevalo javno debato v senatni zbornici. Govori se tudi, da bo Francija v najkrajšem času naročila nadaljnjih 600 vojaških letal, ker produkcija doma prepočasno napreduje.

Lojalisti so baje sedaj dosti močnejši

London, 28. januarja. Španski poslanik v tem mestu je včeraj izjavil, da je lojalistična armada s padcem Barcelone postala boljše in močnejša. Španski poslanik je dejal, da imajo lojalisti še vedno 700,000 vojakov, nadalje vojno mornarico, ki obstoji iz treh križark, trinajstih torpedov, sedmih submarinov in dveh topničark, vse v najboljšem stanju. Lojalisti še vedno kontrolirajo 500 milj morske obali z važnimi pristanišči kot so Alicante, Valencia in Almeria. V provincah, ki so pod kontrolo lojalistov je še vedno 10,000,000 prebivalcev. Španija je glasom zadnjega ljudskega štetja imela 24,000,000 ljudi.

Štrajkolomilci

Washington, 28. januarja. Senatni odsek za civilne svobodščine namerava vložiti v kongresu predlog, glasom katerega, ako bo predlog sprejet, bo prepovedano delodajalcem ob času štrajkov najemati štrajkolomilce. Odsek je mnenja, da so štrajkolomilci vedno osebe nizkega značaja, dvomljive vrednosti in pripravljene vsak čas za spopad z delavci ali pa s policijo. Delodajalci pa bodo lahko sprejemali ob času štrajka ljudi, ki se prostovoljno priključijo za delo, ker postavljajo ne more nikomur prepovedati, da ne bi smel delati, ako želi.

Nagla smrt

Nagloma je preminul Anton Andrejčak, star 65 let, rodom Poljak. Družina je dobro poznana v slovenski naselbini, kamor se je priselila pred 30. leti. Ranjki zapušča tu soprogo Ano, sinove Steve, Anton, Walter, Peter, George in William ter hčeri Helen in Mary. Pogreb se vrši v torek zjutraj iz hiše žalosti na 3537 E. 82nd St. v cerkev sv. Jožefa na Orleans Ave. pod vodstvom Louis L. Ferfolia. Bodi ranjkemu mirna ameriška zemlja.

Povečano poslopje

Trgovska zbornica v Clevelandu je naprosila generalni poštni urad v Washingtonu, da se v Clevelandu zgradi novo poštno poslopje, kjer bi dobili prostor vsi potrebni zvezni uradi. V Washingtonu so pa te dni odločili, da novo poslopje ni potrebno, pač pa bodo sedanjemu poslopiju prizidali še štiri nadstropja.

"AMERIŠKA DOMOVINA"**AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER**8117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
 Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
 Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$4.50.
 Za Cleveland, po razpisalnicah: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00.
 Za Evropo, celo leto, \$7.00.
 Posamezna številka, 3c.

SUBSCRIPTION RATES:
 U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
 U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$4.50 for 6 months.
 Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
 European subscription, \$7.00 per year.
 Single copies, 3c.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83 No. 24, Mon., Jan. 30, 1939

Zakaj imamo gostilne?

Gostilna je prostor, katerega lastnik ima dovoljenje od države, da toči opojno pijačo gostom, ki mislijo, da potrebujejo nekaj bolj močnega kot kavo ali vodo. V enem oziru so gostilne tudi zbirališče znancev in prijateljev ob gotovih priložnostih, kadar imajo ljudje čas, da se pomenijo o svojem življenju in trpljenju, o dobrih in slabih časih. Gostilne so nekaki domači klubi, kjer se zbirajo prijatelji, mogoče za šalo zaigravo parkrat na karte, poslušajo veselo godbo, in ko so do prave in dostojne mere pokrepčani z vsem, se mirno in dostojno vrnejo domov.

Postava ima precej ostre določbe glede poslovanja gostilne, le škoda, da se te določbe vselej ne upoštevajo pravilno, in v tem slučaju so vselej gostilničarji oni, ki morajo nositi končne posledice. Postava pravi, da se mladoletnim absolutno ne sme prodati kaka opojna pijača, da se pijancem sploh ne sme servirati. Kdor ima dovolj, pije radi neizmerne nosh, krši ne samo državno postavu, pač pa spravlja tudi gostilničarja v zadrego, končno pa škoduje svojemu zdravju in ruši srečo svoje družine.

Kolikokrat smo bili priča, kako v gostilnah, kjer gospodar ni možak, padajo pijani ljudje po tleh, kjer obležijo. Zopet drugje preklinjajo sebe in druge, Boga in ves svet, kot bi bili drugi krivi, da se je dotični preko postave in preko svoje človeške dostojnosti opojil.

Pošten gostilničar bo v takem slučaju skrbel, da sploh ne pride do enakih prizorov kar je prav lahko. Pazi naj, da ne prodaja več pijače, kadar vidi, da ima pivec dovolj. Drugi naj pazi, da ne prodaja onim pijače, ki pridejo že vinjeni in pijani, z glasno kletvijo v ustnih, v njegove prostore. Mnogi taki ljudje mu bodo drugi dan hvaležni, kajti gostilničar jim ni prihranil samo denar, pač pa tudi poštenje, glavobol in jopast. Tak gostilničar bo lahko vsakomur odgovarjal na svoje poštenje in bo vedel, da ni jemal dolarjev iz žepov ljudi, ki sploh niso vedeli radi pijanosti, da zapravljajo denar.

Kot je pijača dobrodejna, včasih celo potrebna, kadar se uživa v dostojni meri, tako je opojna pijača pravi strup za materialni in moralni napredek vsega naroda. Pa še več. Oni, ki izkoriščajo postavu, ki se čezmerno napijejo, ne škodujejo samo svoji družini, kateri manjka dohodkov, pač pa polagajo s svojim obnašanjem temelj novi nesreči, ki že prihaja izza vogala — temelj novi prohibiciji.

Ko je prišel predsednik Roosevelt na krmilo vlade, se je vpeljal najprvo pivo, kmalu potem smo dobili postavno vino in pozneje tudi žganje. Prohibicija je bila odpravljena iz dveh ozirov: prvič so se pod prohibicijo vršili strašni zločini in nemoralnost, pilo se je vseeno, skrivel in strupeno brozgo. Drugič pa vlada od vsega tega ni dobila nobenih dohodkov. Ko je Rooseveltova administracija rabila denar, da pomaga brezposelnim, je računala, da če odpravi prohibicijo in računa davek na opojno pijačo, da zna dobiti letno do \$600,000,000 davka na opojno pijačo. V tem se administracija ni motila in dohodki od opojne pijače znašajo danes letno nekaj nad sedemsto milijonov dolarjev.

Toda ni bilo dolgo potem, ko je bila prohibicija odpravljena, da so gotovi ljudje začeli izkoriščati opojno pijačo. Dasi so posamezne države uvedle vsakovrstne stroge postavbe glede prodaje, pa vse ni nič pomagalo. Neizmernost se je v kratkem zopet pojavila, opojno pijačo se izkorišča na levo in desno, tako od strani odjemalcev, kot od strani gotovih prodajalcev. In vse to med Amerikanci nikakor ne more biti brez posledic, in nekaj jih čutimo že danes, nekaj jih bomo pa v kratkem.

Odkar je bila prohibicija preklicana, so že štiri države izmed 48 glasovale zopet za popolno prohibicijo. V 21. drugih državah se je vršilo glasovanje v manjših mestih, da se odpravi opojna pijača, da niti država sama ne sme prodajati postavno zalogo pijače v ondotnih krajih.

Vzemimo državo Ohio. Tekom zadnjih 3 let se je odpravilo v državi Ohio nič manj kot v 279 mestih in vaseh pijačo. To daje fanatičnim nasprotnikom opojne pijače pogum, in ne bo daleč čas, ko bodo izkoriščevalci opojne pijače morali zopet zlezti v podzemeljske luknje in piti tam munšajn ter si kvariti zdravje, ako ne pridejo dovolj hitro k pameti, da trezno uživajo opojne pijače koristi, toda izkoriščanje pelje v pogubo.

Kaj pravite!

Clevelandske gospodinjice, ki se pritožujejo, da mesto ne pobira redno smeti in odpadkov, naj malo potrpijo. Volivna kampanja bo kmalu tukaj in takrat vam bodo odpadke kar iz rok jemali.

Zadnje županske volitve v Euclidu so bile pozorišče silne politične bitke. Ampak kakor se obljubujejo za leto, so bile zadnje volitve pravi špas in domača zabava. Sedanji župan, ki ni menda v ničemer izpolnil svojih številnih obljub, bo imel na rokah sila težak boj za ponovno izvolitev. Nekaj se govori, da bo zopet kandidat bivši župan Ely, ampak gotovega ni še nič. Samo toliko je gotovo, da bo precej aktiven v volivni kampanji in njegovi številni prijatelji tudi ne bodo držali križem rok.

BESEDA IZ NARODA**Odgovor Frank Barbiču**

Čudim se Frank Barbiču, ker tako malo zaupa moji sposobnosti, da je smatral moj dopis, ki sem ga napisal njemu v odgovor, da je bilo to delo Rev. Jagra in da sem dopis jaz samo podpisal. Kolikor vidite mojih dopisov v javnosti in če bi mi vse pisal Rev. Jager, bi moral delati samo to. Prav za prav si pa še stejem jaz v veliko čast, če Barbič trdi, da je moj dopis spisal Father Jager. S tem mi daje Barbič priznanje, da je bil dopis dobro napisan. Najbolj se bo pa čutil Rev. Jager, ko bo bral, česa ga dolži France Barbič.

Bodite prepričani, g. Barbič, da za take dopise ne potrebujem nobene pomoči. Sam, popolnoma sam in brez vsakega posebnega tuhanja napisem Barbiču odgovor v 15 minutah, čeprav ne pripisujem sebi nikakega literarnega znanja. Kar imam je samo moje globoko versko prepričanje in pisanje mi narekuje srce.

Nič se ne hudujte, g. Barbič, če se Vas malo potipam. Vsega še niti povedal nisem. Če ne bi bili Vi pisali tistega neravnega napada v obilnatni številki Prosveite, bi se jaz za Vaš dopis niti zmenil ne bi. A ker ste rabili člansko številko, da ste delali krivico katoličanom z napačnim tolmačenjem o župniških računih pri pogrebi, nisem mogel molčati. Če se jezite radi priziva v Washington, kar članstvo lahko stori, Vam povem, če bi imeli naši ljudje le nekaj tiste verske zavesti, kot jo imajo, na primer Irci, bi Prosveita ne uganjala tako propagando proti veri in Rimu. In tega ne dela članstvo, ampak skupina organiziranih dopisovalcev, kateri gledate, da roka v roki, kakor topovi na bojni poljani, streljate naprej in naprej na katoliško Cerkev.

Dokler se vi poslužujete svojega časopisa, katerega sami vzdržujete in naročate, pišite kar hočete. Dokler pa vi izkoriščate člansko številko za propagando v namenu, da odvrčate ljudi od verskega življenja, smo pa mi katoličani ne samo dolžni, ampak tudi poklicani, da branimo in zagovarjamo svoje katoliško prepričanje. V kolikor ste opravičeni vi posegati v Prosveito, sem tudi jaz opravičen. Tudi jaz sem bil član SNPJ, dokler me niso brez vzroka filiknili iz nje, ko niti vedel nisem zakaj. Glede neke kolekte \$3,000,000 za papeža pa res ne vem ničesar. Ne vem kje ste to pobrali, g. Barbič, saj se Vi vendar ne brigate za katoliške kolekte, torej kako da Vam je to tako dobro znano, ko niti meni ni.

Glede protestov za Primorje in naše zaslužene rojake, sem jih jaz prirejal že pred leti. Ne vem, kje ste bili takrat Vi. In kaj mene briga sodnik Frankfurter! Kaj take oslarije spravljate na dan! Glede vere predsednika Roosevelta, Vam pa lahko zaprašim v obraz, da je on globoko veren mož. On ne taji Boga kot ga vi "naprednjaki." Ali ni v svoji poslanici na kongres v začetku tega meseca prvo podarjal, da nam je potrebna religija? Seve, Vi tistega niste brali, ker predsedniške poslanice so za Vas pregloboke.

Tudi v Father Coughlina se zaletujete, g. Barbič. Rečem Vam, če ste v resnici mož za delavca, kakor se vlečete iz hlač, potem morate vzeti pred Fathrom Coughlinom klobuk doli. On je mož, ki ga spoštuje milijone Amerikancev, ki

nekaj razumejo. Njegove ideje so za izboljšanje delavskega stanu, pa ne potem revolucije, kot je Vaš namen in cilj in Vam enakih.

In kaj ste še zbasali v Vaš odgovor, da katoliška Cerkev prepoveduje sežiganje mrličev, pa se Grdina vseeno drzne katerega sežgati. S tem ste se zopet pokazali, da ste manjši kot otrok, ki obleče prve hlače. Vsak pogrebnik mora vendar storiti tako, kot mu je določeno in ukazano po onih, ki naroče pogreb.

Jaz spoštujem članstvo S. N. P. J., pomilujem pa ga v tem oziru, ker je naselilo pravilom, da katoličani nimajo tistih pravic kakor takozvani naprednjaki. Zamerim jim v tem, ker so tako ponižno pokorni tistim par rdečim diktorjem. Kadar kdo potipuje take, kot je Barbič, ki se ne prebota zaletuje v katoličane, pa že zacvili, da se napada članstvo SNPJ. O tej taktiki že vrabci na strehi čivkajo.

K zaključku Vam povem pa še to in vsem tistim, ki so Vam enakega mišljenja, kar lepo v miru pustite naše verske zadeve. Dokler ničesar ne prištevate za naše katoliške ustanove, vas tudi nič ne briga. Potem vas bomo tudi mi pustili v miru, pa ne bo nobenega prepira. Če pa mislite, da doste napadali, blatili, omaloževali in se norce brili iz naših cerkva in verskih obredov, pa da bomo mi lepo ponižno molčali, se salabolsko motite. Za vsak vaš napad boste dobili odgovor z retur receptom, brez pardona in brez prižigavanja. In verjemite mi, da mi ne bomo ta kratko vleklili, absolutno ne.

Anton Grdina.

Lepa proslava v Newburgu

Kaj takega dozdaj še ni bilo v cerkvi sv. Lovrenca, kot je bilo v soboto 21. januarja letos. Ta dan sta prejela zakrament sv. zakona Ludvik Barle, sin spoštovane družine Frank in Jennie Barle in Mary Blatnik. Oče ženina je doma iz fare Dobrič na Dolenjskem. Mati je doma pa iz Hinj. Mrs. Barle je nedrdujljiva delavka pri družtvih in pri cerkvi. Velikokrat jo vidimo hoditi od hiše do hiše z vstopnicami in vabi ljudi na prireditve.

Nevesta je pa hči Domen in Mary Blatnik. Bog živi novoporočenca na mnoga leta. Naj vama bo zakonska pot skozi življenje gladka. Božji blagoslov naj vaju spremlja do zlate poroke, katera naj bi se vršila čez 50 let v krogu številnih otrok in vnukov.

Po tej poroki pa sta stopila pred oltar Domen in Mary Blatnik, da ob navzočnosti sinov in hčera ter ljudstva, ki je napolnilo cerkev, ponovita obljubo zakonske zvestobe, katero sta si prvič obljubila pred tridesetimi leti.

Domen Blatnik je bil rojen leta 1885 v vasi Velike lese, fara Krka na Dolenjskem. Kot mlad fant je prišel v Ameriko leta 1902 tu sem v Newburg. Leta 1909 se je odločil, da poleg dobrot, katere je takrat Amerika delila naseljencom, hoče prejeti tudi sv. zakon. In kar se je Domen odločil, je tudi storil. Tako dela tudi še sedaj. Za zakon je potreba dveh, to je fanta in dekleta. To ti je nekaj časa Domna skrbelo, kje bi dekle dobil. Nekeč se mu pa komaj 16 letna Brockova Marica prijazno nasmehljala, pa je bilo za Domna konec skrbi in svatba se je vršila v Plutovi dvorani. Pisec teh vrstic se še dobro spominja, da smo bili dobro postreženi takrat.

V zakonu se je rodilo sedem

otrok; dva sta umrla, pet jih živi. Alice je poročena z poznanim in za vse dobro vnetim rojakom John Kaplanom. Mary je poročena sedaj z Ludvikom Barle. Sinovi so pa še doma pri starših na 3550 E. 81st St.

Domen Blatnik je ves čas bivanja v Ameriki zaposlen pri A. S. W. Co. Minulo leto so mu dali neprostovoljne počitnice. Sedaj je za zopet na svojem mestu pri delu.

Domen je vedno uradnik pri kakih družtvih in kjer je na uradni, je red. Koliko truda in skrbi je že on imel pri družtvih, ve le Bog.

Ob vajini 30 letnici poroke vama ključem iskrene čestitke. Imela sta težave, skrbi in žalost, ko je tudi smrt obiskala vašo hišo. Pa vse sta udana v božjo voljo pretrpela. Zavedala sta se, da kar Bog stori, vse prav stori. Zato bodita prepričana, da bosta imela bogato plačilo v nebesih. Naj vama dobrotljivi Bog lajša vajino nadaljnjo življenje, da bi v milosti božji zdrava dočakala zlati jubilej.

Naj še omenim starše Mrs. Blatnik. To sta Karol in Josephine Boker, ki živita na 3538 E. 82nd St. Mr. in Mrs. Boker sta se poročila leta 1892 v Zagradu pri žužemberku. Mati se je pred zakonom pisala Mustar. Ko je mladi in močni mož sprevidel, da si v domovini ne more pridobiti premoženja in ljubljeni ženi ne more nuditi udobnega življenja, se domisli na Ameriko. Seve, tu so bile pa zapreke. Ljubice žena ga ni hotela pustiti od sebe. Le ko ji je za trdno obljubil, da gre samo za dve leti, ga je pustila.

Pa človek obrača, Bog pa obrne. Leta so potekala, Karol je denar služil in ženi pošiljal. Leta 1902 je pa Mrs. Boker prišla sem k svojemu ljubljenu soprogu. S seboj je pripeljala 8 letno hčerko Marico, ki je sedaj Mrs. Blatnik, ki je sedaj že stara mati.

Oče Karol je še močan mož, dasiravno jih ima že 73 na ramah. Le njegov hrbet mu dela preglavice, da mu ne pusti hoditi pokonci. Mati je pa trdna in izgleda kot kaka 40 letna žena. Bog ju živi še dolgo let. V zakonu sta že 47 let. Čez tri leta, ko bo vajina zlata poroka, pa tudi mene povabita na zlato oheet. Vsem skupaj pošiljam lep pozdrav.

J. Resnik

Voglariji pridejo v Newburg

Kaj je pa to, voglariji? Te besede pa še nismo slišali mladi ameriški Slovenci. Pa sem vprašala mojega moža, ki je iz starega kraja doma, o tem in je rekel, da kadar se dva para ženita tam v starem kraju, se domači fantje zvečer zberejo pred hišo, kjer je oheet, zapoje in uganjajo vsakovrstne šale. To se pravi voglariji. Pa kamelo tudi napravijo. Ste že slišali o tem? Čakajte, vam bom povedala. Najprej napolnijo dve vreči z slamo. Ti vreči privežejo na kratko lestvo. Dva fanta vzameta lestvo na rame, vsak na enem koncu. Vso to stvar pa potem z rjuhami pogrnejo. Sprejaj napravijo nekako glavo in kamela je gotova. S to kamelo gredo v hišo ter jo predajo svatom, da dobijo pijače. Ako svatje vprašajo, če ima kamela tudi kaj mleka, jo pomolzejo. Za to so pa premeteni fantje pripravljeni. Tisti fant, ki nosi zadnji konec kamele, ima pripravljeno skledo z mlekom. Ko hočejo kamelo pomolzi, pa jim nalije mleka v golido.

Oh, ko bi naši newburški fantje tudi na 5. februarja prišli voglarit v SND na 80. cesto takole ob osmih zvečer, ko se bosta ženila dva para in da bi napravili kamelo, kot jo znajo v stari domovini. To bi bilo smešno! Nič se ne ve, morda jo pa bodo. In ker se ne ve, če jo bodo ali ne, pa povabim vse ljudi iz vsega Clevelanda, da pridete pogledat, kako se

bosta ta dva naša para ženila. Saj to že vsi vemo, kako se mladi ženijo, saj je vedno kaka poroka. Toda take, kot bo v nedeljo 5. februarja, pa še ni bilo. Pa če še voglariji pridejo in napravijo kamelo, ki bo dala tudi mleko, bo pa res velika škoda, če bi ne bili navzoči. Zato vabijo članice društva Pres. Reš. Telesa vse, od blizu in daleč k nam na ogled. Vem, da se boste nasmejale do polne mere. Zato pa kupite vstopnice pri članicah ali v prodajalni pri Mrs. Frances Perko, 3545 E. 81st St, ali pa pri spodaj podpisani.

Pozdravljam vse čitatelje tega lista in želim, da se vidimo na oheeti v SND na 5. februarja ob osmih zvečer.

Rose Blaz, tajnica

Pismo iz Kalifornije

San Francisco, Cal. — Priloženo pošiljam zopet naročnino za pol leta. Zelo mi ugaja vaš list, ker ima točne dnevne novice in dosti dopisov. Vesel sem bil, ko sem bral, da bo v Clevelandu letos dosti dela. Tudi jaz nameram priti v Clevelanda enkrat v maju. Ako bom dobil kako delo, se bom tam stalno naselil.

Tukaj se nahajam stalno pet let in pol in delam pri WPA. Pa se ne ve, kako dolgo bo še to delo trajalo, ker jih vsak dan dosti odslavijo. Druga dela pa ni dobiti, vsaj zame ne, ki sem že v letih, čeprav sicer priden delavec. Saj v Clevelandu me dobro poznajo, ker sem delal mnogo let v tamošnjih tovarnah.

Od tukaj večkrat pošiljem slovenske časopise prijatelju v Sebastopol. Zelo se mi zahvaljuje zanje. Piše, da se bo nekaj farmarjev naročilo na Ameriško Domovino, nekaj pa na Glas Naroda. Jaz sem naroden na tri slovenske liste in mi vsi trije ugaajo. Časa imam pa dosti za branje. Ko pridem v Cleveland, se pa kaj več pomenimo. Sedaj pa pozdravljam vse čitatelje in čitateljce po širni Ameriki, Kanadi in v daljni Jugoslaviji, zlasti pa še one v Clevelandu.

Frank Zajc

Lepo praznovanje

Euclid, O. — No ja, kaj bo pa sedaj. O, nič posebnega, samo to bo, da bo Oltarno društvo sv. Kristine obhajalo svojo 12 letnico 5. februarja. Za ta dan se pač spodobi, da ga dostojno praznujemo. Pri prvi sv. maši se korporativno udeležimo sv. obhajila. Vse članice, brez izjeme. Zvečer bo pa vse dobro preskrbljeno za dobro zabavo. Trebarjev orkester nam bo igral kot še nikdar prej. V kuhinji se bosta pa pridno obračala Kristina Filipič in Mary Lauri. Pri bari bodo pa fest bartenderji. R. Zdešar, K. Robert bosta skrbela za dobro zabavo pri kartah in tisto, ki iz žakeljčka pride, ker daril bo dosti. Tako bo za stare in mlade dovolj zabave.

Brala sem v A. D. dopis od Mrs. Kogovshck, kako se ljudje zanimajo za novi samostan v Lemontu. To je res lepa ideja temu podjetju pomagati. Kadar se zida kaka narodna stavba, se ljudje kar čutijo dolžne pomagati in kupujejo delnice vse vprek. Mnogi jih potem hranijo, ne zato, ker so toliko vredne, ampak ponosni so nanje češ, saj sem tudi jaz nekaj prispeval za dobro stvar.

Tudi jaz sem dobila eno tako pronošo s pripombo, da se lahko tak dar obrne za večne sv. maše. Tako vidite rojaki, lahko že sedaj preskrbite za sv. maše, da se bodo brale po naši smrti. Mnogi niti ni znan položaj v Lemontu. Za male razmere že zadostuje kot je sedaj, toda njih samostanska družina se veča. In ker mislijo tam vzgajati tudi dijake za duhovniški poklic, imajo namen že mnogo let, da bi izboljšali ta prostor in ga povečali, da bo odgovarjal potrebam. Koliko denarja Slovenci damo za

Iz Euclida

Tem potom naznanjam našemu in ljubiteljem Škrjanec, da nam bo 4. februarja Mr. Anton Grdina razkazoval slike vseh vrst. Posebno bodo zanimale slike od zadnjega skupnega koncerta. Saj ste, da ima Mr. Grdina kaj lepega za pokazati, rej vas v imenu Škrjanec, vljudno vabim, da pridete pogledat te slike. Ta dolžnost naših staršev, da nas podpirajo, kajti dohodkov ni obstoja. To na svidenje v soboto 4. februarja v Društvenem domu.

Za leto 1939 smo Škrjanec izvolili sledeči odbor: predsednica Angela Kern, nica Emma Gerl, blaginjska Caroline Pibovec, publiki odbor Ernest Kovačič, leti Vogrin in Christina Kovačič.

Violet Vogrin

Slovenskim rojakom nimivo zgodovinsko povest!

Kdo izmed naših dragih rojakov bi se ne oklepal z vsi dušo in srcem spomniti na ljubljeno rojstni kraj, kjer nikoli ne more pozabiti pismih in knjigah, ali v trpljenju z onimi, ki so se izlozila iz domovine — dno in vedno si žele rojstni tujni tople notranje ljubljanim in nepozabljenim mačim krajem.

Močno in toplo tako njo vez Vam nudi brez plačila knjiga, v kateri je utelovljeno življenje naše slovenske zemlje. In ta knjiga je mmo — Matičičeva zgodovinska povest "Živi izvir", ki pteri je živo podano vse življenje preteklih polter borbe, rast in žilavi gi današnjega našega rojstva se zakoreninjen v to zemljo ne mara nikomur kniti.

Knjiga je zburila sena kritika jo prišteva med na dela izvirnega slovenskega in prva sprico njenih vrh in izredno bogate vsebine in odlikovalo literarno raso. Da bo knjiga tem bolj stopna ameriškim rojakom prevzela zalogo za Ammoja sestra v Chicagu. bni slovenski družini, društvu in ne v knjizhame manjkati knjiga IZVIR! Pišite takoj na naslov: Mrs. Agnes can, 303 Eugenie St., Ill. Dobite jo za \$2.00 in nino vred. Knjiga je eleg vezana in obsega 412 str.

Vsem ameriškim rojakom Srečno novo leto!

V Ljubljani, 6. jan. 1939.

Ivan Matičič

Kaj neki bo to?

IN

19. februarja v Colling

ŽUTI

Po nemškem izvirniku K. Maya

1939	FEB.	1939
So	Mo	Tu
1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	30

KOLENDAR

DRUŠTVENIH PRIREDITEV

FEBRUAR

4.—Društvo Collinwoodske Slovenke št. 22 SDZ, zabavni večer v Slovenskem domu na Holmes Ave.

4.—Društvo France Prešeren št. 17 SDZ, plesna veselica v S. N. Domu.

4.—Kazanje slik od nastopov slovenskih mladinskih pevskih zborov v Slovenskem društvenem domu v Euclidu.

5.—Društvo sv. Jožefa št. 169 KSKJ, "minstrel show" v Slovenskem domu na Holmes Ave.

11.—Frances Susel Cadets priredi Valentine Dance v Slovenskem domu na Holmes Ave.

11.—Društvo Kristusa Kralja št. 226 KSKJ, plesna veselica v S. N. Domu.

11.—Društvo Soča št. 26 SDZ priredi veselico v češka Sin Sokol, 4314 Clark Ave.

12.—Koncert in igra Mladinskega zbora Slovenskega doma na Holmes Ave.

12.—Skupna društva fare sv. Vida priredi plesno veselico v avditoriju S. N. D.

Pustna sobota.—Maškeradna veselica Gospodinjstva kluba na Jutrovem, SDD.

17.—Sunny Ray's orkester, ples v S. N. Domu.

18.—Društvo Cerkniško jezero št. 59 SDZ priredi maškeradno veselico v spodnji dvorani S. D. Doma na Waterloo Rd.

18.—Društvo sv. Družine št. 207 KSKJ ima veseli v S. N. Domu v Maple Heights.

18.—Ženski klub Slovenskega doma na Holmes Ave. priredi maškeradno veselico v zgornji dvorani Slovenskega doma na Holmes Ave.

19.—"Čevljar in vrag," opereta, priredi pevski zbor Ilirija v Slovenskem domu na Holmes Ave.

21.—Klub skupnih društev fare sv. Kristine priredi maškeradno veselico na pustni torek.

MAREC

4.—Mladinski pevski zbor škrjančki, card party v Slovenskem društvenem domu v Euclidu.

12.—Marie Prislant Cadets, predstava v S. N. Domu.

APRIL

15.—Društvo sv. Helene št. 193 KSKJ, oranžni ples v Slovenskem domu na Holmes Ave.

15.—Pevsko društvo Lira ples v Twilight Ballroom.

22.—St. Vitus Boosters št. 25 KSKJ, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

23.—Mladinski pevski zbor SDD na Waterloo Rd. priredi mladinski koncert.

23.—Društvo Naš dom št. 50 SDZ, praznovanje 10-letnice obstoja in blagoslovitev zastave v S. N. Domu na 80. cesti.

29.—10-letnica Ženskega odseka Slovenske zadruge z večerjo in plesom. Igra Melody Club. V S. D. Domu na Waterloo Rd.

30.—Pomladanski koncert društva Zvon v S. N. Domu na 80. cesti.

30.—Škrjančki priredijo koncert v Slovenskem društvenem domu v Euclidu.

MAJ

6.—Podružnica št. 47 SZZ priredi Materinsko proslavo z igro in plesom v S. D. Dvorani na Prince Ave.

7.—Koncert in ples društva Adria v Slov. društvenem domu na Recher Ave.

7.—Podružnica št. 10 SZZ priredi materinsko proslavo v Slovenskem domu na Holmes Ave.

14.—Pevski zbor Ilirija Jr.

in Hi priredi v počast materam koncert v Slovenskem domu na Holmes Ave.

14.—Mladinski pevski zbor "Črički" ima koncert v S. N. Domu na 80. cesti.

JUNIJ

4.—Društvo sv. Vida št. 25 KSKJ piknik na Pinterjevi farmi.

18.—Piknik društva na Jutrovem na Bradley Rd.

25.—Skupna društva fare sv. Vida, piknik na Pinterjevi farmi.

JULIJ

23.—Društvo Brooklynski Slovenci št. 48 SDZ priredi piknik na Zornovih prostorih na Bradley Rd.

25.—Piknik kluba collinwoodskih groceristov in mesarjev na Pinterjevi farmi.

AVGUST

5.—Fara Marije Vnebovzete priredi piknik na Pinterjevi farmi.

SEPTEMBER

2.—Sam. društvo Presv. Srca Jezusovega praznuje 40-letnico v avditoriju S. N. Doma na St. Clair Ave.

OKTOBER

29.—Koncertna proslava 25-letnice društva Zvon v S. N. Domu na 80. cesti.

NOVEMBER

12.—Mladinski pevski zbor "Črički" ima koncert v S. N. Domu na 80. cesti.

Po stoletnem koledarju bosta pusta pomlad in vroče poletje

Prvi stoletni koledar je sestavljen po zapiskih, ki jih je zbral od leta 1652. do leta 1658. dr. Mauritius Knauer, opat samostana v Langheimu. Ta mož je študiral na dunajskem vseučilišču. Tam se je zanimal zlasti za zvezdoslovje in zdravilstvo. V svojem 36. letu je postal že opat imenovanega samostana. Učeni mož pa se nikakor ni mogel razumeti s takratno cerkveno in posvetno gosposko, s katero je bil v stalni borbi.

Kljub tem borbam pa se je z vnmemo posvečal študiju. Zgradil si je majhno vremensko opazovalnico. S svojimi opazovanji je hotel služiti čisto vsakdanjim potrebam. Knauer je hotel zanesljivo svetovati ljudem, kako naj obdelujejo polje, travnike in vinograde, kako naj se varujejo vremenskih nevarnosti in bolezni. Ker je odvisno vse to od poznavanja vremena, je začel zbirati svoja izkustva. Celih sedem let je vsak dan zapisoval, kakšno je bilo vreme. Prav je spoznal, da potekajo vremenske izpremembe po gotovih zakonih prirode, napačno pa je bilo njegovo mnenje, da se vreme vsakih sedem let ponovi. Menil je, da so vremenske izpremembe odvisne od sedmih planetov. Zanimivo je, da je prišteval sonce in mesec k planetom, ni pa poznal Urana in Neptuna, toda to so delali vsi stari zvezdoslovci. Vrednost teh zapiskov je pred vsem v tem, da so v njih zapisana resnična opazovanja in ne samo ugibanja. Kmalu po letu 1700. so začeli tiskati njegove napovedi. Medtem pa se je izvirnik izgubil, zato so se začele kopirati napake. Toda koledar je kljub temu uspel, kajti izdajatelj so poznali človeško nagnjenje k praznovernosti.

Ljudstvo je prisegalo nanj, znanost ga pa je zavračala. Samostan Langheim, kjer je stoletni koledar nastal, se je že davno podrl. Nedavno pa so v kleti našli tudi izvirni osnutek stoletnega koledarja.

Zanimivo je, kako opravičuje Knauer svojo domnevo, da se vreme vsakih 7 let ponavlja. Poznal je dobro preproste kmete, in njegova vremenska prerokovanja. Nekateri ljudski pregovori pravijo, da se vreme, letina in bolezni vsakih sedem let ponavljajo. Tako veruje kmet, da rodi trta vsakih sedem let vsaj enkrat in da je žito v sedmih letih vsaj enkrat drago.

Se bolj zanimiva je razlaga, kdaj se začneja vremenska leta. Knauerjevo prepričanje je, da zavladal novi planet 21. marca. Takrat je začetek vremenskega leta in pomladi. Drugače po Knauerju, tudi ne more biti. Ko je Bog ustvaril zemljo, je moral biti pomlad. Takrat je zavladal prvi planet. Zato je še danes začetek vremenskega leta pomlad.

Ako hočemo vedeti, kakšno vreme bo v določenem letu, moramo vedeti, kakšen planet vlada takrat.

Leta 1939 bo vladal do 21. marca Jupiter. Za ta čas napoveduje stoletni koledar zelo mrzlo zimo in mnogo snega. Potem bo zelo milo vreme brez snega, toda s stalnimi vetrovi. 21. marca pa zavladal planet Mars, ki bo vladal do 21. marca leta 1940.

Knauer pravi, da je Mars svetla, ognjena, strašna zvezda. Kadar vlada Mars, so na svetu vojna, nemir in razprtije. Leto bo prej suho kakor vlažno. Pomlad bo suha, pusta in mrzla. Dosti bo ivja in vetrov prav do 8. junija. Poletje pa bo skrajno vroče. Les se bo sam vnel v gozdovih. Podnevi in ponoči bo neznosno vroče. Reke in vodnjaki bodo usahnil. Jesen pa bo najbrž hladna in deževna, toda pred adventom ne bo snežilo, čeprav začne že oktobra zmrzovati.

Malo bo sena, dosti pa žita. Sadije bo srednje obrodilo. Več bo hrusk kakor jabolk, zelo malo pa češenj in skoro nič orehov. Toda vina bo toliko, kolikor ga potem sedem naslednjih let ne bo.

Več tednikov, manj dnevnikov danes v Ameriki

Philadelphia, 27. januarja. Skupno število dnevnikov v Zed. državah, tiskanih v angleškem ali kakem drugem jeziku, je znašalo v letu 1938 manj kot v letu prej, namreč 2056, ali 29 manj kot v letu 1937. Skupno število tednikov, je bilo 10,728, ali za 99 več kot leto prej. Nadalje je dokazano, da bolj napredujejo dnevniki, ki izhajajo zjutraj, dočim dnevniki z večerno izdajo nazadujejo.

Japonska zanika, da namerava napasti Rusijo

Tokio, 28. januarja. Japonska armada pod sedanjimi okoliščinami ne bo napadla Rusije, toda ako Rusija prva napade Japonsko, tedaj bo Japonska udarila nazaj in uničila Rusijo, se je izjavil japonski vojni minister v parlamentu. Prvotno poročilo iz nezanesljivih virov, da namerava Japonska prva udariti po Rusiji, nikakor ni resnično, je izjavil vojni minister.

MALI OGLASI

Pri nas dobite

vsak ponedeljek in torek sveže jetrne in krvave klobase po 6c kumad. Domače kisle zelje po 6c funt. Se vljudno priporoča gospodinjam

Anton Ogrinc
6414 St. Clair Ave.

Zahvala

S soprogo si štejeva v dolžnost, da se pristočno zahvaliva za tako lepo presenečenje ob priliki 25-letnice zakonskega življenja. V prvi vrsti gre naša zahvala vsem dobrim ženam, ki so se potrudile, da so toliko prijateljev povabile skupaj. Prav pristočna hvala vam Mrs. Louis Novak, Mrs. John Bevk, Mrs. Jack Tobak, Mrs. Okoren, Mrs. Frank Jenko, Mrs. John Shega, Mrs. Frank Vadnar, Mrs. John Dropp, Mrs. John Samsa. Torej še enkrat lepa hvala vsem.

Potem se zahvaliva vsem onim, ki so na en ali drugi način pomagali, da so bili vsi prijatelji lepo pogosteni z okusnimi jedili in pijačo. Iskrena hvala sledečim: Mr. in Mrs. Louis Nosan, Mrs. Joe Pluth, Mrs. Albert Samson, Mrs. Tony Dren, Miss Rose Dropp, Frank Vadnar, John Shega, John Bevk, Frank Okoren, Frank Jenko, Louis Novak.

Iskrena hvala Franku Teakautz za tako lep nagovor, ko je govoril v slovenskem in angleškem jeziku. Dolžnost me veže, da se zahvalim vsem onim, ki so nameravali priti, pa jim je bilo nemogoče radi gotovih vzrokov. Hvala Mr. in Mrs. Pernat iz Aurore za poslano darilo in čestitke! Mr. in Mrs. Gasperich iz Mt. Iron za poslano darilo in čestitke. Prav lepa hvala za poslano brzojavno čestitke.

Mnogi pokloni in darila, kakor tudi dobrosrčnost prijateljev, vse nas je zelo razveselilo in nam ostane vedno v spominu. Še enkrat srčna hvala vsem skupaj, ki ste se trudili za ta dan 14. januarja, in ki smo ga s prijatelji tako lepo obhajali. Vsem skupaj kličemo: Bog vas živi!

Mr. in Mrs. Samsa in družina, Louis, Mamie, Helen, 428 W. Hemlock St., Chisholm, Minn.

Na stanovanje

vzamem žensko ali dekle. Sem sama za sebe. Opremljena soba in kuhinja na razpolago. Vprašajte na 1167 Norwood Rd., zgoraj.

Farma naprodaj

ali se zamenja. 55 akrov, dobra hiša, vsa potrebna poslopja, 15 akrov trte, 5 akrov sadnega drevja. Električna v hiši. Ob tlakani cesti v Madisonu. Vprašajte na 744 E. 232 St. zvečer.

POUK V ANGLEŠČINI

Začetnike in druge PRIVATE POUK Frances Zverina, 310 Citizens Bldg. Cherry 4050.

(Jan. 16. 13. 30. Febr. 6.)

Šest Poljakov iz okraja Zakopane, ki se nahaja v karpatskem gorovju, je dospelo v Ameriko, kjer bodo po mestih kazali njih narodne plesne. V 18. stoletju so bili Zakopanci roparji, ki so prežali na potnike in jih ubijali. Njih ples je tradicija teh roparskih napadov.

V državni jetnišnici v Raleigh, N. C. je govoril jetnikom bviši boksar Jack Dempsey.

DNEVNE VESTI

Zarota fašistov v Braziliji je bila uničena

Sao Paulo, Brazilija, 29. januarja. Fašistična zarota, ki je nameravala polastiti se državne uprave v Sao Paulu, je bila odkrita in ob pravem času zatrta. Fašisti so nameravali odstraniti tudi brazilskega predsednika Varga. Zarota je bila že močno razširjena po vsej Braziliji.

Skrivnosti ruskega carskega dvora

ROMAN

Fedora se zamislila.

—Ne vem, kdo bi imel interes, da bi mi zaigral tako komedijo, — reče ona. — Mogoče Leonija?

—A, vaša sobarica? — odkrito vam rečem, Fedora, ta se mi nikakor ne dopade. Res, da je zelo lepa deklica, toda enkrat sem opazil, da vas je nekam sovražno pogledala.

—Leonija mi je jako zvesta. Navadila sem se na njo in ne morem biti več brez nje. Ne, ne verjamem, da bi bila ona kriva. Sicer pa, kako naj bi ona izvedla to stvar. Prikazen, ki se pojavlja, je popolnoma slična stari materi Bojanovskega samo s to razliko, da je sama kost in koža.

—Kljub temu sem prepričan, da je to prevara, in jaz jih hočem razkrinkati. Zato bi moral ostati vso noč tukaj. Mogoče v sobi poleg vaše spalnice, Fedora?

—Vi ležate k počitku — nihče ne sme vedeti, da sem še tukaj.

—To je dobra misel, — reče Fedora. — Oh, Kardov, kako bi vam bila hvaležna, če me rešite teh muk.

—Mogli bi torej v prihodnjih dnevih poskusiti, da razkrinkamo duhove.

—Ne, ne, — zakliče Fedora, — ter ga objame. Danes Kardov.

—Ostanite danes pri meni. Zaklinjam vas.

—Danes? — reče on, — ter jo čudno pogleda. Danes smem ostati v vaši bližini?

Ona molče priklama z glavo. —Dobro, — se odloči Kardov. — Toda moral bi navidezno oditi. Prosim, pozvonite! Hotel bi govoriti z vašo sobarico.

Fedora pozvoni in po neko-

liko trenutkih vstopi Leonija.

—Gospod policijski ravnatelj želi z vami govoriti, — ji reče Fedora.

—Milostljivi gospod ukazuje? — vpraša Francozinja.

—Hotel sem vas samo prositi, draga Leonija, da se pobrigate, da mi privedejo konja, — reče Kardov. — Zunaj je tema kakor v rogu, ne bo ravno prijetna pot.

—Rada bi vas povabila, da ostanete tukaj in da prenočite v vili, — reče Fedora.

—Zelo ste ljubeznjivi, milostljiva gospa, — reče Kardov, — toda v Petrogradu me čaka važen posel. Razen tega pa se ne bojim odjahati sam. Pobrigajte se, Leonija, da mi privedejo mojega konja.

—Francozinja se obrne in odide iz sobe.

—In kako se boste povrnili? — vpraša Fedora.

—To ne bo težko, draga prijateljica, odjahal bom po cesti, a potem pa se tiho vrnil. Konja bom privedel k drevesu, pokril ga z odejo, potem pa se priplazil k vam.

—Vaša soba je v pritličju. Torej bom moral skočiti samo skozi okno.

Fedorji je ugajal njegov načrt.

Četrto ure pozneje se poslovi Kardov od Fedore, poljubi ji roko in odide na dvorišče, da zajaha svojega konja.

Fedora je uravnala tako, da je bila Leonija v tem času ravno pri oknu in videla, kako je Kardov odjezdil in izgubil v temni noči.

—V spalnici je vse pripravljeno, — reče nato Leonija svoji gospodarici.

—Hvala. Utrujena sem in hočem iti spat. Med tem pa odidi v moj budoar in me tam počakaj. V par minutah bom tam.

Leonija posluša in gre.

—Ali bo milostljiva gospa sama ugasnila luč? — vpraša ona in obstane pri vratih.

—Sama bom ugasnila. Samo pojdi. Moram še napisati neko pismo.

Ko je Fedora ostala sama, je neslišno odprla okno.

Nato ugasne luč ter se poda v svojo spalnico. Šla je počasi, ter se bojazljivo ozirala, kot da bi se bala, da se ne bi pojavila iz katerega temnega kota prikažen.

Mravljinici so gomazeli po njenem telesu in srečna je bila, ko je prišla do svojega razsvetljenega budoara.

Med tem ko sta se Kardov in Fedora pogovarjala, ju je opazovalo dvojno oči, toda ona tega nista opazila.

Ta par oči je imel nek čuden divji blesk. Bil je to človek, ki je po svoji zunanosti izgledal zapuščen in propadel.

Splezal je na verando in od-

tam gledal skozi zaveso v sobo. Neprenehoma je buljil v lepo ženo in njenega oboževalca, ki niti slutila nista, da ju nekdo opazuje.

Naenkrat izgine z verande. Odkar je nastala noč, se je ta človek neprenehoma plazil okrog vile lepe Fedore Bojanovske. Vedno je gledal na razsvetljena okna in iz oči mu je sijala strast in poželenje.

Ta človek je naš davni znavec. Bil je Izidor. Da, bil je mladi nečak Margolinskega, ki je strastno ljubil lepo Fedoro.

Ona je mislila, da se nahaja v Parizu. Mislila je, da se ga je iznebila in popolnoma pozabila.

Toda prevarala se je. Izidor ni nikdar odpotoval iz Petrograda. Ni mogel odpotovati, ker ni mogel oditi iz bližine ljubljene bitja. To ga je močneje prikovalo kakor kaznjena okovi.

Sicer je vedel, da ga v Petrogradu čakajo številne nevarnosti, da ga zasledujejo nihilisti, ker ni izvršil njihove naloge. Toda kljub temu je ostal tukaj. Ljubil je Fedoro strastno in vroče.

Že parkrat je poskušal, da se ji približa, toda nikdar se mu ni posrečilo.

Danes ni mogel več vzdržati. Šele ko se je spustila noč, se je podal on iz svojega revnega stanovanja v neki kleti k njeni vili.

Hodil je po stranski poti in se priplazil blizu, razmišljajoč, kako bo prišel v hišo. Edina misel mu je bila, da jo zopet vidi.

Vedel je, da ga bo mogoče izročila policiji, ker je bila neusmiljena. Toda če tudi bi ga čakala smrt, tudi to ga ne bi odvrnilo, da izvrši svoj namen.

—Prisegla mi je, da bo moja, — je mrmral in bled obraz se mu je spail. — Ako ne bo hotela držati svoje prisege, jo bom prisilil.

On potegne iz žepa bodalo. —To je za njega! — vzklikne on. — Oh, poznam ga! Nisem pozabil nanj! In če tudi bi bil minister policije, obsodil bi ga na smrt! Odstranil ga bom.

—Mogoče gre še nocoj v Petrograd. Pričakal ga bom, a potem...

On se divje nasmeje in skrije svoje bodalo. Skrije se za drevo, da ga ne bi opazili skozi okno.

Povesil je glavo in premisljal.

—Pokvarjeno življenje! — reče zamolklo. — Kje so časi, ko sem še sanjal o časti in slavi? Ko sem hotel študirati, da postanem velik in slaven mož?

—Odkar sem spoznal to ženo, nisem imel več smisla za učenje in delo — postal sem lopov!

—Lopov! — nadaljuje on z bridkim nasmehom. — Tudi sam stric Margolinski bi me prezirljivo gledal, zakaj če tudi je nepošten in hudoben, jaz sem še tisočkrat slabši od njega!

Izidor je vedel, da ga je njegova ljubezen in strast do Fedore uničila.

Če bi lahko v tem trenutku izbral: biti srečen in bogat ali da se odreče Fedorini ljubezni — ta odločitev mu ne bi bila težka.

V njem je gorel ogenj strasti. To ni bila več ljubezen, temveč bolezen.

Ni bil več lepi in močni mladenič kot prej. Bilo ga je samo kost in koža, njegov pogled je bil mračen, a obraz rumen.

Od časa do časa se je stresel. Nato je zamolkli kašelj pretresel njegova prsa, pri-

tisnil je roko na sree, kot da mu je hotelo počiti.

—Kako dolgo bo še živel? — pomisli on. — Vem, da bom umrl. Toda predno me pokopljejo, hočem še enkrat uživati na njenih ustnicah.

Ta misel ga je ojačala. Njegova postava se vzravna. Jasno je slišal, kako so se odprla vrata in on zapazi nekega moža, kako hiti po stopnicah navzdol.

Izidor se prisloni na drevo. Ostro je opazoval človeka, ki je obstal na zadnji stopnici in zažvižgal.

V istem trenutku zasliši topot konja, neka luč se približa portalu vile in Izidor opazi, da je neki sluga privedel konja.

—Pomagajte mi zajahati konja! — ukaže Kardov. Stari sluga uboga in Kardov zajaha.

—Danes ne bi hotel jahati skozi to noč, ha, stari? — vpraša Kardov in se zasmee.

—Bog naj vas obvaruje! — odvrne stari sluga. — Danes je strašno vreme. Dal Bog, da bi ekselena srečno prispe-

li v mesto.

—Nič se mi ne bo zgodilo, stari, ne boj se!

—Pazite se, ekselena! — ga opozori stari sluga. — Na cesti ni popolnoma varno.

—Ni varno? — vpraša Kardov. — Al misliš, da se tukaj potepajo razbojniki?

—Ne vem, ali so razbojniki — odvrne starček. — Vem sa-

mo, da se često plazi okrog vile neki blede, suhi mladenič,

ki gotovo ne namerava kaj do- brega. Malo prej se mi je zdelo, da sem ga videl na vr- tu.

—Moral bi ga pozvati, da počaka.

—Poklical sem ga, toda koj je izginil v temi.

—Ne bojim se ga! — vrne Kardov. — Naprej! — ko noč!

—Bog z vami, ekselena! — Zbogom, stari! Vleži posteljo in prespi to noč!

Brezposelni v Londonu so pred hišo ministra Chamberlaina nosili krsto, na kateri je bilo napisano, zahtevajo večji relief za zimo. Policija je razgnala demonstrante in razbila krsto.

Naravna sovražnika, racoon in divja mačka, se v rinjaku prav dobro razumeta, ker sta že od mladega skupaj.

Ko je šel bolgarski kralj Boris po ulici, ga je napadel mlad dečko s šibo in ga udaril po starem običaju "rešite ga". Kot kaže slika, fantek ni uvaril zastoj.

AUGUST KOLLANDER

6419 St. Clair Ave.

v Slovenskem Narodnem Domu

PRODAJA parobrodne listke za vse prekomorske parnike;

POSILJA denar v staro domovino točno, po dnevnih cenah;

OPRAVLJA notarske posle.

Kollander ima v zalogi tudi jugoslovanske znamke.

VSI MODELI NA FLORU ZNIŽANI

Leđnice, šivalni stroji, pralniki, Radiji, čistilci, hladilniki, pohištvo. Vsi znani prvostni izdelki. Lahka odplačila.

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE CO.

6104 St. Clair Ave.

819 E. 185th St.

ODPRTO ZVEČER

VLOGE v tej posojilnici

so zavarovane do \$5000 po Federal Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.

Sprejemamo osebnostne in družbene vloge

Plačane obresti po 3%

St. Clair Savings & Loan Co.

6235 St. Clair Ave. HEND. 5670

ROJAKI,

podpirajte predvsem trgovce, ki oglašajo v

"AMERIŠKI DOMOVINI"

Trgovci, ki podpirajo vaš list, so vredni vaše podpore!